

ОСЛАЊАЊЕ НА УЗВИШЕНОГ БОГА

[Српски – Serbian – صربي]

Ахмед Ферид

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Амра Дацић

Љубица Јовановић

Фејзо Радончић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ التوكل على الله ﴾

« باللغة الصربية »

أحمد فريد

مراجعة :

عرفان كليسا

عمرة دانسيث

يوفانوفيتس ليوبيتسا

فيزو رادونشيش

2015 - 1436

IslamHouse.com

ОСЛАЊАЊЕ НА УЗВИШЕНОГ БОГА

Ослањање на Бога је искрено поуздање срца у Узвишеног Бога, у настојању да се и на овом и на оном свету постигне оно што је корисно а одагна оно што је штетно, са претходним подузимањем узрока. Узвишени Бог је за свако добро дело и његов степен не само, унапред, одредио награду, већ се и Сам понудио да човеку буде помагач и довољан ослонац. У томе смислу Узвишени каже:

А оне ко се Бога боји, Он ће излаз наћи.
(Кур'ан, Развод брака, 2)

Они који су послушни Богу и Посланику биће у друштву веровесника... (Кур'ан, Ен-Ниса', 69)

Оне које се у Бога узда, Он му је довољан.
(Кур'ан, Развод брака, 3)

Погледај само каква је награда обећана оне које се мимо Бога на друге не ослања. То је довољан доказ да је поуздање у Бога, не само најбољи начин да

се нешто успешно заврши, него и да поуздање у Бога спада међу Богу најдража дела. Зато Узвишени и каже:

Зар Бог сам није довољан своме робу?
(Кур'ан, Скупови, 36) А на другом месту:

Бог је заштитник довољан! (Кур'ан, Савезници, 3) Услед чега произилази да онај ко мимо Бога тражи другог заштитника нема довољног поуздања у Бога.

Према томе, ако је Бог човеку довољан заштитник, онда је једино Он достојан да се човек на Њега ослања, будући да сва друга створења мимо Њега нису довољна. Онај ко се на некога другог од створења ослања, са циљем да му у нечему помогну, мора бити свестан да то нико мимо Божије помоћи није у стању да учини, јер су и сами они од којих се помоћ тражи немоћни. Будући да је Узвишени Себе описао атрибутима довољног заштитника, Својим робовима је јасно дао до знања да, у постизању онога што је по њих корисно и одбацивању онога што је по њих штетно, мимо Њега не требају тражити другог помагача, нити сумњати да је Он довољан заштитник, у случају да не буду поштеђени свих несрећа, јер би

то могло навести на погрешну помисао; да поуздање у Бога није користило у постизању онога што је корисно и одбацивању онога што је штетно, и да су се ствари одвијале истим током као да поуздања никако није ни било.

Такође је потребно знати да је поуздање ствар срца, а не ствар органа тела и да нема искључивости између поуздања у Бога и повођења за узроцима. Сам Веровесник, нека је мир над њим, се највише од свих ослањао на Узвишеног Бога, јер су поуздање у Бога и предузимање потребних мера у свему што је радио, били нераздвојиви од његове праксе. Зато је и речено да је непредузимање потребних мера у границама могућности повреда верозакона, а веровање само у узроке (без ослањања на Бога) повреда Божије једноће.

Ово зато што они који заговарају непредузимање никаквих потребних мера на тај начин хоће да докажу да су савршени, и од Божијег Посланика, нека је над њим спас и мир, и његових другова, Бог био задовољан њима, од којих никада нико није тако чинио нити било шта што је могао предузети изоставио. Тако се Божији Посланик, нека је мир над њим, у бици на Ухуду појавио са два

оклопа. Никада у бојни ред није стао голих прса као што чине они који не знају шта раде. Када је из Меке у Медину чинио Хиџру (пресељење) изнајмио је водича вишебошца који је био у вери својих предака. Учинио је то, иако је преко њега Бог упутио светове и претходно му обећао да ће га заштитити од свих људи. Својим укућанима правио је залихе хране за годину дана, иако се од свих на Бога највише ослањао. Када је кретао на пут у борбу, на ходочашће или умру са собом је носио храну и опрему, како он тако сви његови другови који су се истински ослањали на Бога. После њих, у Бога су се највише ослањали они који су одисали мирисом поуздања и следили њихов траг прашином куда су прошли.

Примери Посланика, нека је мир над њим, и његових другова најбоље је огледало и мерило шта је здраво, а шта болесно. Њихово схватање поуздања у Бога сигурно је исправније од схватања оних после њих. Њихово поуздање у Бога било је отварање очију срцу, с циљем да се Богу робује широм света, да сви људи верују у Једног и Јединог Бога и да из њихових срца обасјава светло истинске вере. И заиста, захваљујући таквом поуздању у Бога, они су упутом и вером пунили срца људи, освајали земље неверства и претварали их у земље Ислама. Ветрови и поветарци

са мирисом поуздања, иза њих су наставили да дувају и у срца поколења која су долазила да уносе сигурност и веру. Намере другова, Бог био задовољан њима, биле су далеко од тога да би неко од њих своје поуздање у Бога користио за циљеве које могу својим трудом и залагањем да постигну. Према томе, смисао поуздања у Бога је ослањање срца једино на Њега и проналажење сигурности, смираја и спокоја једино код Њега, уз претходну спознају да су човекове потребе, сиромаштво, нужда и све добробити једино у Божијим рукама и ничијим више. Зар срце, када то свега постане свесно, може имати други избор, него да се у Бога поузда?

Људска дела деле се на три врсте:

1. Дела покорности и послушности која је Узвишени Бог заповедио Својим робовима и учинио разлогом спаса од Пакла и заслугом уласка у Рај. Ова врста заповеди мора се извршавати, ослањањем на Божију помоћ, јер нема снаге ни моћи, осим у Бога који, када нешто хоће, то буде, а када неће, то не буде. Онај ко у било чему од онога што је обавезан, закаже, и са становишта верозакона и судбине, заслужује казну и на овом и на оном свету. Јусуф б. Есбат у том је смислу рекао: "Ради као човек кога

могу спасити једино његова дела, а на Бога се ослањај као човек кога ће задесити само оно што му је судбином предодређено!"

2. Свакодневна дела на овоме свету која је Бог Својим робовима наредио у случају потребе, као што су: јести када се огладни, пити се када се ожедни, склонити се у хлад када досади сунчева жега, утоплити се када је хладно и сл. И за ова дела је обавезно залагање. Онај ко се о њих намерно окрене, или их избегава до те мере да себи наштети, упркос могућности да их уради, претерује и заслужује Божију казну.

3. Дела која је Бог на овоме свету дао да се њима већина људи користи, с тим да је у појединим случајевима остављена могућност избора оним Његовим робовима који то сами хоће, као што је нпр. узимање разних врста лекова. Учењаци се не слажу око тога да ли је боље ономе ко боли од неке болести да се лечи, или да не узима никакав лек у жељи да се покаже потпуна предаја Богу и поуздање у Њега. О томе, међу исламским учењацима постоје два различита мишљења. Тако се из Имама Ахмедових речи може разумети да је ономе ко је у стању боље да се ослони на Бога. Он као доказ наводи Посланикове,

нека је мир над њим, речи: "Од мојих следбеника ће у Рај ући седамдесет хиљада без полагања рачуна." Затим је додао: "То су они који не злослуте, који не чарају, који се не каутеризују и који се на свога Господара ослањају."

На другој страни су они код којих предњачи мишљење да се треба лечити и као доказ наводе да се и Божији Посланик, нека је мир над њим, лечио, а он се од две могуће ствари увек опредељивао за ону која је боља. Они наведени хадис разумеју тако да у њему виде осуду недозвољеног чарања од кога се страхује да би могло имати знакова многобоштва. Као доказ за своје мишљење наводе то што су у њему споменути каутеризација и злослутња који су, такође, покуђени.

Муцахид, Икриме, Неха'и и више других честитих предака кажу: "Избегавати потпуно труд и залагање у неком делу дозвољава се само ономе ко у потпуности избегава ослањање на друга створења."

Упитан да ли је човеку дозвољено да се без опскрбе са храном и пићем упути кроз безводну пустињу, Исхак б. Рахевејх је одговорио: "Ако је човек као што је био Абдуллах б. Џубејр, може се кроз пустињу упутити без опскрбе у храни и пићу, а ако није, не може."